

Värmlandsörnen

Tidning för Värmlands regementes och
Värmlandsbrigadens Kamratförening

VÄRMLANDSÖRNEN

Tidning för Värmlands regementets
och Värmlandsbrigadens Kamratförening.

ADRESS

681 82 Kristinehamn
0550 - 350 00

ANSVARIG UTGIVARE

Överste 1 Yngve Johansson

RESEARCH

Kerstin Erlandsson
054-15 93 86

REDAKTÖR OCH LAYOUT

Per Berggrén
Dammgatan 3 A
654 65 Karlstad
054 - 10 08 40

TRYCK

Klaria AB

UPPLAGA

900 ex

UTGIVNING

Årligen i december

INNEHÅLL

Chefen har ordet, <i>Yngve Johansson</i>	sid 3
Garnisonspastorn, <i>Karin Spångberg</i>	sid 4
"Sir Henry" har lämnat oss, <i>Yngve Johansson</i>	sid 5
Ny brigadchef, <i>Björn Tomtlund</i>	sid 6
Sextioårsjubileum, <i>C A Axelsson</i>	sid 7
Regementets segernamn, <i>S H Magnusson</i>	sid 8
Kamratföreningens möten	sid 9
Bertil Löfgrens intervjuer, <i>Per Berggrén</i>	sid 10
Vårmetet 1997, <i>Kerstin Erlandsson</i>	sid 14
Historia och tradition, <i>Per-Joel Sewelén</i>	sid 15
Personaltyt	sid 16
Kamratföreningsmöte 1997, <i>Kerstin Erlandsson</i>	sid 18
Livkompaniet, <i>Mats Ekström</i>	sid 22
VM i militär femkamp, <i>Mats Hahne</i>	sid 24
Årsmötet 1997	sid 26
Redaktörens sida	sid 27

GOD JUL 1997

OCH

GOTT NYTT ÅR

ÖNSKAR REDAKTIONEN

Yngve Johansson Kerstin Erlandsson Per Berggrén

MEDLEMSAVGIFT 1997/98

50 kronor

STYRELSE 1997/98

Ordförande	Yngve Johansson
Vice ordf	Björn Tomtlund
Sekreterare	Kerstin Erlandsson
Kassör	Per-Olof Kåberg
Ledamot	Susanne Ehn
Ledamot	Ingvor Ericsson- Bergström
Ledamot	Per-Ole Boman
Ledamot	Bo Sjöstedt
Ledamot	Per Berggrén

ARBETSUTSKOTT

Per Berggrén
Kerstin Erlandsson
Kicki Zetterberg
Bo Sjöstedt

VALBEREDNING

Lars Bergström
Leif Svensson

Överste 1 Yngve Johansson

Chefen har ordet

Förra årets försvarsbeslut försakade mycket dramatik. Nu har det till stora delar genomförts. I Linköping, Östersund, Umeå, Borås och många andra platser har verksamheten i allt väsentligt avslutats. De anställda har flyttat eller slutat. Den så kallade omstruktureringen har dominerat verksamheten. I Kristinehamn har det dock skett i mycket begränsad skala och med små negativa verkningar. Artillericentrum är på väg att upplösas. Kvar blir ArtSS. En mindre del flyttar till det nyupprättade taktiska centret i Enköping.

Befäl tillkommer från de avvecklade förbanden, men det antal som verkligen kommer till Kristinehamn är mycket begränsat. Vi gör också om vår interna organisation. Depån försvinner och fostaben får ett samlat ansvar för både krigs- och fredsverksamheter. Delar av den tidigare depån överförs till Underhållsregementet eller Fortverket. Det blir dock samma människor som gör ungefär samma saker. Vi tar också över ansvaret för Älvdalens skjutfält, trots att det ligger inom ett annat försvarsområde. Det är ett

arv efter ArtSS, som länge skött detta och varit den viktigaste nyttjaren.

Det länge utredda och omdebatterade "FoB", d v s en sammanslagning av Örebro försvarsområde med vårt, blir inte av trots att ÖB har föreslagit det. Regeringen har inte tagit med förslaget i sin proposition.

Territorialförsvaret omorganiseras i färre fogrupper och en omstrukturering pågår också inom Hemvärnet. Dess betydelse ökar efter hand som "återtagande-principen" för försvaret minskar den omedelbara beredskapen för resten av försvarsmakten. Hemvärnet tillförs samtidigt en del länge önskad, modern materiel. Det blir troligen allt svårare att rekrytera rätt antal. Även här blir det nog på sikt en kaderprincip, där hemvärnet organiseras i krigsförband - plutoner och kompanier. Så länge vi kan hålla chefer och specialister i trim kan vi nog ordna resten om det skulle krävas. 1940 stampades ett omfattande hemvärn fram på kort tid.

Många av de äldre befälen ("55+") lämnar oss nu eller i en nära framtid. Det är nödvändigt för att kunna medge någon rekrytering av unga officerare, men leder naturligtvis till att mycket dyrköpt erfarenhet försvinner. Framtiden är dock helt beroende av att nya, unga chefer tillförs i krigsorganisationen och kan nyttjas i utbildningen. Vi kommer under lång tid att dras med besvärande vakanser.

Vi har äntligen, trots det mycket kärva ekonomiska läget, fått klart för byggstart på skyttecentrum. Det är den sista delen av FB 92 som fullbordas. Planerna för utveckling av Villingsberg har vållat en upprörd debatt i Örebro län. Vi hoppas kunna hyfsa debatten och begränsa motståndet, när vi snart går vidare i planeringen. Vi ska skapa bra övningsmöjligheter även för mekaniserade förband på detta gamla artilleriskjutfält. Någon utvidgning är inte aktuell och störningarna utanför fältet kommer inte att förändras drastiskt.

Vi har det alltså ganska bra här i garnisonen och ser framtiden an med hygglig tillförsikt.

Änglar den sjöngo först för markens herdar.

Skönt från själ till själ det ljud:

Människa, gläd dig, Frälsarn är kommen,

frid över jorden Herren bjöd

(Psalm 297 v 3)

Garnisonspastorn

Karin Spångberg
Garnisonspastor

Teknikfientlig? Är det det man är? Jag antar det. Skeptisk i alla fall. Det är bara rädsla för det nya och okända, säger man mej. Är du inte hemma i den nya tekniken blir du ju ställd utanför hela utvecklingen.

Jag är inte helt övertygad, att det är alldeles nödvändigt att till varje pris följa med i varenda utveckling. Det beror på, om det rör sig om en utveckling till det bättre eller sämre.

Man kan ha synpunkter på informationsflödet, som den nya tekniken gjort möjligt. Den amerikanske filosofen och författaren Henry Thoreau (1817-62) skrev i samband med telegrafens utveckling:

”Vi skyndar av alla krafter att få färdig en telegraflinje mellan Maine och Texas; men möjligen har varken Texas eller Maine något värdefullt att meddela....

Vi drömmer om att få en tunnel under Atlanten och bringa gamla världen några dagsresor närmare; men de första nyheter, som därefter tränger fram till det breda, vipande amerikanska örat, förmålar kanske endast, att prinsessan Adelaide har kikhosta.”

Det finns information som är viktig att sprida, men mycket av det som väller över oss kan man med lätthet leva utan.

Men en del är helt besatta av detta med informationsteknologi. De rabblar i salig extas ”cyberspace” och ”digital infrastruktur” och ”internet” och ”den virtuella verkligheten” och ”modem” som om det gällde att, tummande ett radband, hinna med trettio Fader Vår före lunch.

Vi kristna hoppades på en väckelse. Väckelsen kom. Den bjuder visserligen både jubel och tungomålstalande, salvesfulla vittnesbörd och fromma miner. Men med andlighet har den intet att skaffa.

Dess namn är: Informationsrevolutionen.

Och Frälsaren heter Macintosh.

FRIDFULL JUL!

Kristinehamns kyrka byggdes i mitten av 1800-talet. Den anses vara ett av landets främsta exempel på den medeltida, gotiska stilen inom byggnadskonsten.

Av kyrkans inventarier kan särskilt nämnas dopfunten i sandsten från 1200-talet och den gamla kyrkans triumfkrucefifix från 1300-talet.

Altaruppsatsen och predikstolen tillkom under 1700-talets första hälft.

”Sir Henry” har lämnat oss

Yngve Johansson

Försvarsområdesbefälhavare och chef för Värmlands regemente

”SIR HENRY”

Få blir en legend under sin livstid. ”Sir Henry” - översten av första graden Sven Henry Magnusson - blev det. Den enbente översten blev inte känd för sitt handikapp, utan för sitt sätt att övervinna det. Viljestyrka var hans mest utmärkande egenskap. Att fortsätta och framgångsrikt fullfölja en militär karriär med ett sådant handikapp är högst ovanligt. Målmedvetenhet och envishet kompenserade väl den fysiska bristen. Genomförandet av soldatprov och deltagande i Göta-joggen högt upp i åren bidrog till att skapa legenden. Många fick ge sig för den envetne kämpen med kryckorna.

Sven Henry Magnusson avslutade sin karriär som försvarsområdesbefälhavare och chef för Älvsborgs regemente i Borås. Han började dock som fänrik vid Värmlands regemente 1950 och hörde till regementet under huvuddelen av den aktiva tiden. En lång tjänst i Generalstabskåren ändrade inte på det. Hans hjärta klappade varmt för båda regementena

Hans intresse för historia, traditioner och samlingar av emblem var stort. Arbetet med den nya delen av Värmlands regementes historia 1950- 1994 krävde mycket tid och arbete. Boken speglar väl författarens kärlek till ”sitt regemente”. Han skriver bland annat, att ”traditionen är en länk mellan det som varit, nuet och framtiden. Att värna om och utveckla regementets traditioner är ett sätt att - med förankring i det förgångna - i nuet arbeta för framtiden”. Hans insatser för historieverket är ett framstående bidrag i det arbetet.

Det djupa intresset och engagemang- et för försvarsfrågor ledde också till stora insatser inom frivilligrörelserna. Röda Korset och Centralförbundet för Befäls- utbildning omhuldades särskilt. Han ställde alltid upp, var en centralfigur och drev på i en positiv riktning. Inom regementets kamratförening agerade han med stor auktoritet, särskilt när det gällde att skapa en positiv syn på framtiden ”trots” regementets flyttning från Karlstad.

”Sir Henry” hade ett speciellt förhållande till de yngsta officerarna - subalternerna. Han blev ”Hederssubaltern” för sina insatser som mentor, föregångsman och attitydpåverkare. Han har donerat en sköld, som årligen tilldelas en subaltern. Den innehåller symboler för: **VILJA, FÖRMÅGA, UTHÅLLIGHET, KAMRATSKAP, MEDKÄNSLA och HUMOR**. Det är egenskaper som bör utmärka varje officer. De beskriver också mycket väl donatorn.

Vi minns alla med glädje den varmhjärtade och viljestarke kämpen som lämnat så påtagliga bidrag till samtid och framtid. Han kommer att saknas i många kamratkretsar.

Ny chef vid Värmlandsbrigaden

*Björn Tomtlund
Chef för Värmlandsbrigaden*

Vid en högtidlig ceremoni i Kristinehamns Garnison den 1 oktober 1997 tillträdde överste Björn Tomtlund som ny chef för Värmlandsbrigaden. Vi kan glädja oss åt att det ännu en gång är en värmlänning, som får det hedersamma uppdraget att leda förbandet.

Det är en stor ära att få ta befälet över en av Sveriges brigader. Jag gör det med stolthet, glädje och samtidigt med ödmjukhet. Som Värmlänning och Värmlandsinfanterist är det dessutom en mycket speciell känsla att få ta befälet över det förband, där jag en gång började min militära bana.

Senast jag tjänstgjorde vid brigaden var en av mina första uppgifter att flytta utbildningsverksamheten från Karlstad till Kristinehamn. Under detta intensiva utbildningsår sade jag vid något tillfälle, att dygnet har 24 timmar, det är bara att jobba på. Numer, något äldre och mer

erfaren, kan jag möjligen erkänna, att disponibla timmar för arbete under ett dygn är något färre. Samtidigt vet jag, att genomförandet av 96 års försvarsbeslut innebär stora förändringar, som kommer att kräva vår insats många timmar per dygn under de kommande åren.

Den största förändringen är, att dagens invasionsförsvar med krav på en ständig beredskap och krigsduglighet, nu kommer att omvandlas till ett anpassningsförsvar, där krav på olika förmågor syftande till att kunna lösa uppgifter anpassade till läget i vår omvärld, således inte

enbart innebär försvar mot väpnat angrepp.

Värmlandsbrigadens mekanisering kommer även den att innebära krav på förändringar med syfte att öka kvaliteten och att bli effektivare.

Försvarsbeslutet innebär samtidigt, att Värmlandsbrigaden och övriga förband i garnisonen får utvecklas på ett positivt sätt och befäster därmed sina positioner som effektiva utbildningsenheter.

Oavsett förändringar är utbildning av befäl och grundutbildning av soldater de viktigaste och högst prioriterade verksamheterna vid brigaden. Lyckas vi inte vidmakthålla vår egen professionallitet, vilket är en förutsättning för att kunna ge soldaterna en god utbildning, så betyder inte genomförandet av övrig verksamhet särskilt mycket, vare sig i dagens invasionsförsvar eller i det kommande anpassningsförsvaret.

Efter mitt år som stf brigadchef 1994/95 har jag tjänstgjort i Högkvarteret som stf chef för produktionsavdelningen på

Som chef för Värmlandsbrigaden ser jag i nuläget tre stora utmaningar:

- Att leda brigadens utbildning och att skapa förutsättningar för genomförandet av befäls- och soldatutbildning med högsta kvalitet.

- Att få leda planering och genomförande av brigadens mekanisering på ett effektivt sätt.

- Att på ett tydligt och trovärdigt sätt planera och genomföra de förändringar, som krävs av brigadens förhållanden, då vi lämnar ett system med höga krav på beredskap och krigsduglighet och övergår till ett nytt system, som innebär anpassning av vår förmåga till olika säkerhetspolitiska situationer.

Arméledningen fram till den 1 oktober 1996, då jag tillträdde som chef för Liv-

grenadjärbataljonen i Linköping. Jag var inledningsvis inställd på att flytta Livgrenadjärbataljonen till Kvarn, viss rutin att flytta brigader har som bekant erhållits tidigare, men som vi alla känner till, så avvecklades IB 4 som sista förband i 96 års försvarsbeslut.

Försvarsbeslutet har således redan inneburit stora förändringar för mig personligen och jag har ett tungt avvecklingsarbete bakom mig. Därför ser jag nu verkligen fram mot att få fortsätta arbetet med att utveckla Värmlandsbrigaden till en av Sveriges bästa mekaniserade infanteribrigader.

Avslutningsvis ber jag att få framföra mitt tack till överste Tommy W Johansson för det arbete han lagt ned på brigaden och inte minst det arbete som flyttningen från Karlstad till Kristinehamn innebar. Lycka till på ditt nästa jobb som chef för stridsskolan i Skövde.

Sextioårsjubileum på Kasernhöjden

1937 års volontärskola har firat sitt sextioårsjubileum på Kasernhöjden i Karlstad. C A Axelsson rapporterar.

C A Axelsson

Den 14/8 d.å. samlades sju kamrater från 1937 års volontärskola på I 22 till en träff på Kasernhöjden i Karlstad. Skolan hade från början 15 elever varav sju numera är döda, en saknad samt resterande sju nu träffades för några timmars samvaro.

Under de tre skolåren var fänrik Sven Mollstedt skolchef med sergeant Fredrik Grönberg som ställföreträdare. Kompanichef första året var kapten Rurik Wistrand, andra året kapten Erik Rune och tredje året kapten Curt Rune. Regementschef var överste Th. Evers och övriga regementsofficerare voro överstelöjtnant Holm och major E. Såndberg.

Skolans elever bar som permissionsuniform m/ä med 22 på axelklaffarna fram till övergången till I 2. 1940 byttes m/ä mot modell 39.

Vi, 1937 års "luspudlar", har träffats vart femte år sedan starten.

Deltagarna från vänster: Henry Siljihög, Trollhättan, Torsten Lindström, Karlstad, Carl-Axel Axelsson, Arvika, Eric Fröjd, Karlstad, Nils Blomgren, Tyresö, Nils Rudström (delvis skymd) Lund och Sven Bengtsson, Lysvik. Döda kamrater äro Lennart Ljungkvist, Nils Larsson, Sture Hurd, Valter Johansson, Erik Engelbrektsson, Stig Hedberg och Bror Olsén. Saknad är Gunnar Arvidsson.

In i det sista höll Sven Henry Magnusson sitt intresse för Värmlands regemente och dess historia brinnande. I början av år 1997 tillkom nedanstående artikel.

Regementets segernamn

S H Magnusson

Bruket att på fanor och standar anbringa namn på de platser i strider, där förbandet vunnit segrar, är gammalt. Rättigheten till visst segernamn har under långa tider utretts med stor noggrannhet. Tidvis har dokumentationen varit mycket ingående och svårtillgänglig. En stark strävan har varit att inte tillföra namn varom tvivel kan finnas eller som rör smärre insatser och händelser.

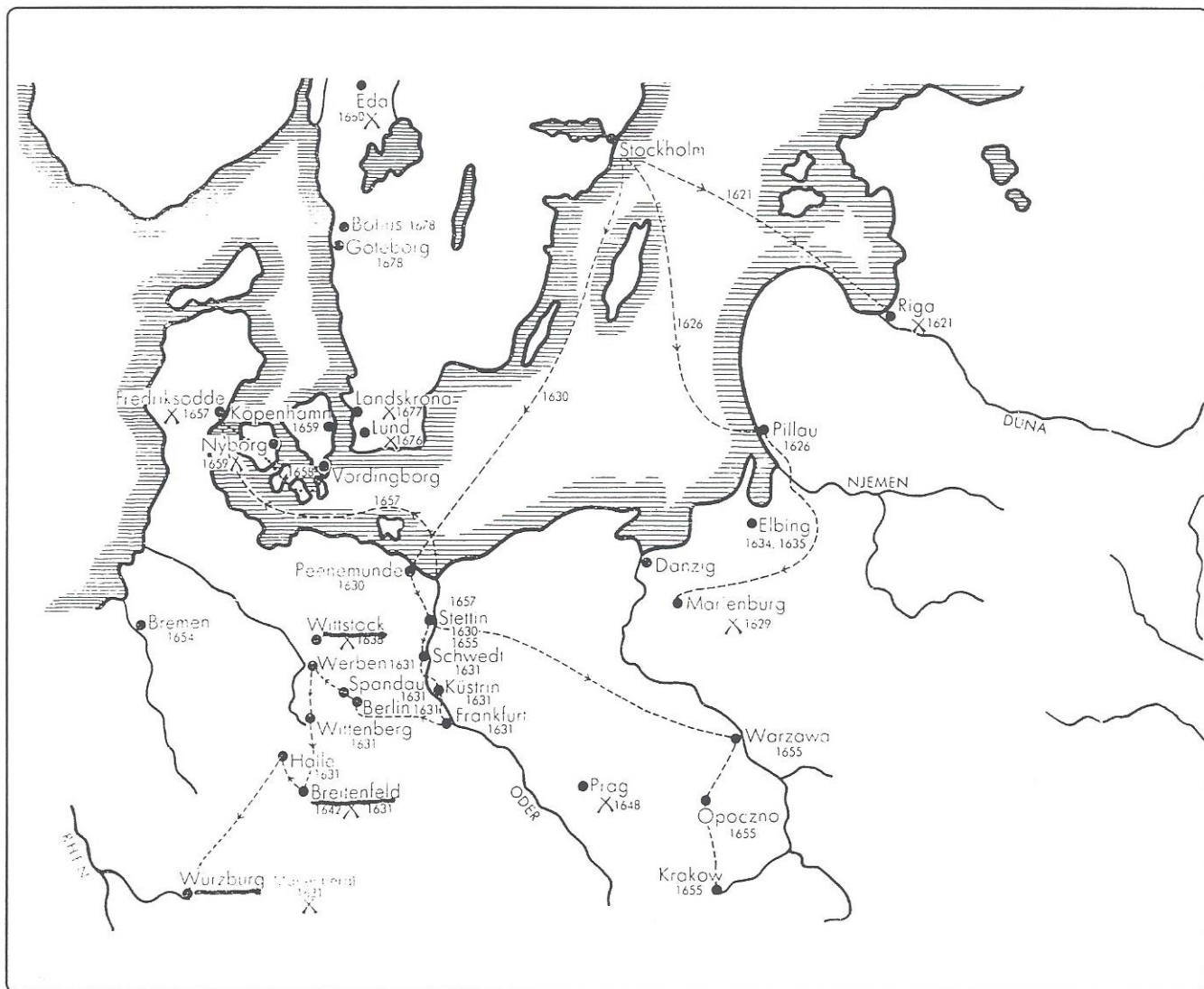
REGEOMETET HAR TVÅ SERIER MED SEGERNAMN

Den första, som upptar de främsta segerrarna (10 st), finns på regementets fana.

Den andra serien upptar ytterligare sju namn, som framkommit vid senare forskning. De har ännu inte fått sina platser på fanan. De har dock funnits på minnesstenen framför kanslihuset på Kasernhöjden och erinrar om regementets his-

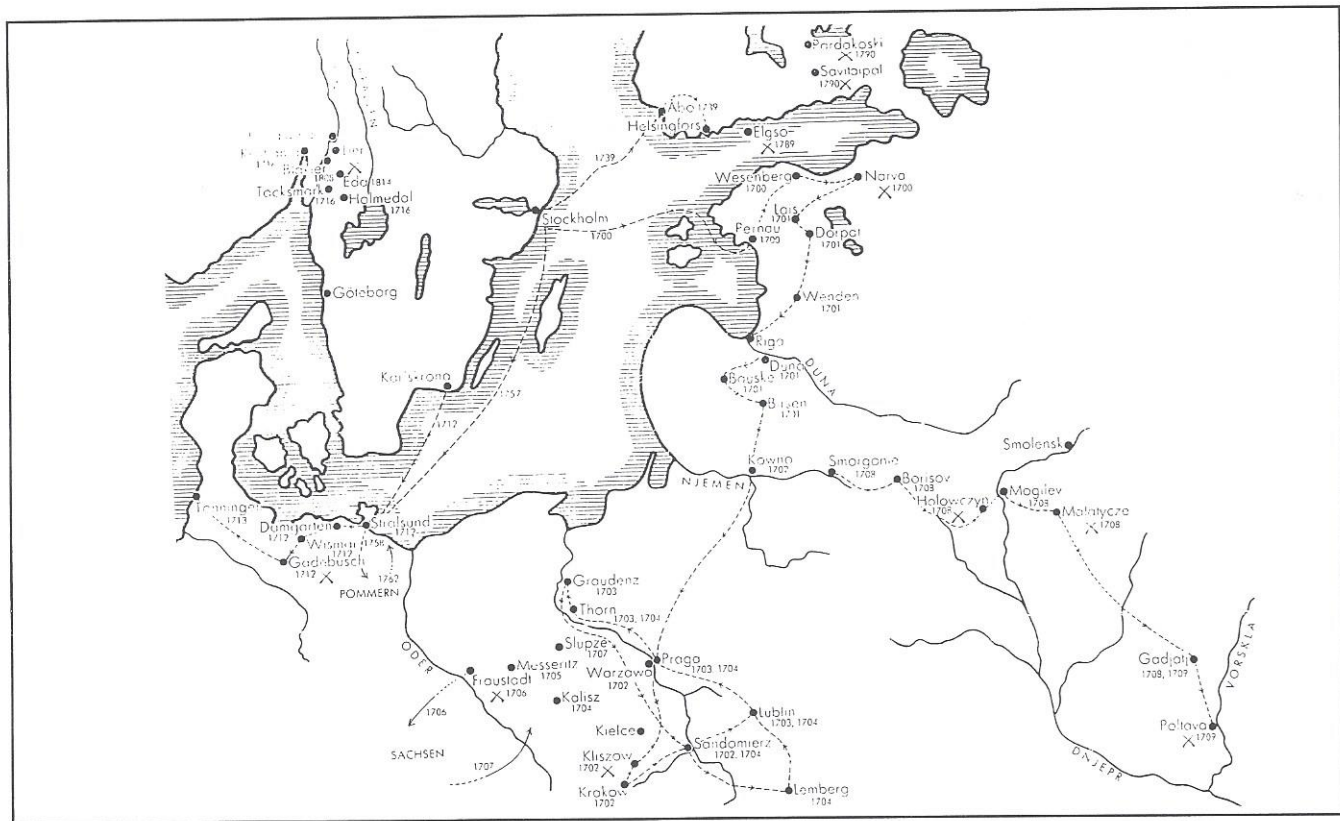
toria av pliktuppfyllelse, trohet, offervilja och framgång och lämnar föredöme och inspiration till fortsatt gediget arbete för Värmland och vårt försvar.

Segernamnen tillsammans med kartskisserna synes väl värda att studera.

Värmlands Regementes tåg genom Nordeuropa 1621 - 1678. Kartskissen ur Värmlands Regementes historia 1950 - 1994.

Värmlands Regementes förflyttningar åren 1700 - 1790. Kartskissen ur Värmlands Regementes historia 1950 - 1994.

För alla med intresse för Värmlands regemente

Kamratföreningens möten

KAMRATFÖRENINGEN

Kamratföreningen bildades 1936 för att stärka samhörigheten mellan dem som har anknytning till Värmlands regemente. Föreningen har en underavdelning i Stockholm. I samband med att Värmlandsbrigaden 1994 blev en självständig enhet ändrades namnet till det som föreningen heter i dag.

MÖTEN

Föreningen har regelmässigt två möten per år, då ett stort antal medlemmar samlas för att minnas den gamla goda tiden och för att träffa likasinnade.

Årsmötet äger alltid rum första torsdagen i november. Efter årsmötesförhandlingarna är den stående maträtten ärtsoppa.

Vårsmötet går av stapeln i april. På programmet står då visning av någon militär materiel eller föredrag om något aktuellt militärt ämne. Därefter avnjuts en vårbuffé.

Träffarna äger rum i Kristinehamn och för att underlätta för medlemmarna ordnar föreningen med busstransport från och till Karlstad.

FLER MEDLEMMAR

Totalt har föreningen i dag drygt 700 medlemmar, men vi vill bli fler. Därför uppmanas alla intresserade att gå med i föreningen.

UTDRAG UR STADGARNNA: FÖRENINGENS ÄNDAMÅL

Föreningens ändamål är att stärka sambandet mellan regementet och hembygden, att verka för en sammanhållning mellan i tjänst varande och ur tjänst avgången personal vid Värmlands regemente och Värmlandsbrigaden samt att befrämja vårdnaden av regementets och brigadens traditioner och anseende.

MEDLEMMAR

Berättigade som medlemmar är alla som vill stödja föreningens syften och verksamhet.

Bli medlem! Betala 50 kronor på postgiro 26 26 13-3

Min förhoppning är att dessa kassetband både skall befästa i 2-andan och ge underhållning och glädje åt kommande generationer, säger Bertil Löfgren.

När Värmlands regemente år 1994 flyttade från Karlstad till Kristinehamn gav försvarsområdesbefälhavaren, överste 1 Yngve Johansson, i uppdrag åt dåvarande museiföreståndaren, överstelöjtnant Bertil Löfgren, att dokumentera den epok, som varat under åttioett år på Kasernhöjden

i Karlstad. Resultatet blev 42 intervjuer med människor, som alla tjänstgjort vid regementet under denna tid. Alla intervjuer spelades in på kassetband och de intervjuade fotograferades.

Denna historiska skatt förvaras nu i regementets nya museum vid garnisonen i Kristinehamn.

Bertil Löfgrens intervjuer

Livet på Kasernhöjden sparat åt eftervärlden

Per Berggrén

ETT JÄTTEARBETE

Att uppdraget med att dokumentera livet på Kasernhöjden gått till rätt man visade sig snart. Med stor entusiasm kastade sig Bertil Löfgren över sin uppgift. Han lånade en bandspelare på Värmlands museum. Han bestämde tider med intervjupersonerna. Han reste runt i stora delar av Värmland för att träffa sina "intervjuoffer". Otaliga var de timmar han tillbringade på jakt efter intressant information om den tid, då Värmlands regemente låg i Karlstad

När hela arbetet var färdigt hade Bertil Löfgren genomfört 42 intervjuer samlat på 34 ljudband och alla de intervjuade hade fotograferats. Totalt hade 6 månader gått åt.

FÖR ALLMÄNHETEN

Avsikten med intervjuerna är, att de skall "ge ett mönster av verksamheter och funktioner av olika slag vid regementet, för att därigenom ge en så sann bild som möjligt av vardagslivet vid denna stora arbetsplats".

Tillsammans med ljudbanden finns en pärm med fakta om de personer som intervjuats och om de ämnen de i huvudsak har hållit sig till.

En av Bertil Löfgrens tankar med intervjuerna har varit, att de skall ge underlag för framtida forskning. Men lika intressant är det för allmänheten att ta del av innehållet, vilket är möjligt, om man beställer tid hos den nuvarande museiföreståndaren i Kristinehamns garnison.

HELTÄCKANDE INNEHÅLL

För att skapa en så heltäckande bild som möjligt av livet vid Värmlands regemente har Bertil Löfgren valt sina intervjupersoner med största noggrannhet. Inte bara den rent militära verksamheten redovisas. Nästan lika mycket utrymme upptar den civila delen, vilket innebär att bland andra även husmor, prästen, veterinären och tandläkaren kommer till tals.

EN UNIK UPPLEVELSE

"Det har i sanning varit en unik upplevelse att få träffa dessa pigga, glada och genomtrevliga människor, som alla varit besjälade av en vilja att på sitt sätt bidra till, att de av regementsledningen uppsatta målen nåtts", säger Bertil Löf-

En dag i maj träffade kapten Thomas Braunerhielm överstelöjtnant Lars Bergström, som är en av dem som intervjuats av Bertil Löfgren.

gren och fortsätter:

”Jag är synnerligen tacksam för att de intervjuade givit mig förtroendet att ta emot deras personliga minnen. Varje inlatat band ger en värdefull bild av vardagslivet vid regementet. Alla de intervjuade har varit stolta och glada över att ha tillhört Värmlands regemente”.

MÖTE MELLAN GENERATIONER

En dag i maj träffades överstelöjtnant Lars Bergström, som är en av de intervjuade, och kapten Thomas Braunerhielm. Det blev ett spännande möte mellan två generationer. Den unge kaptenen kunde konstatera, att det är på regementets historia, som framtiden skall byggas, om man skall uppnå ett bra resultat.

I egenskap av ordförande i subaltern-officersföreningen låter Thomas Braunerhielm därför alla nytillkomna unga officerare få sig en duvning i Värmlands Regementets historia, innan de anses vara fullvärdiga medlemmar i föreningen.

OTROLIG MÄNGD MED MINNEN

Det visade sig, att det, som Lasse Bergström berättat för Bertil Löfgren vid intervjun, bara var en liten del av allt det han upplevt vid Värmlands regemente. Därför kom de två överens om att träffas på nytt för att ge Lasse möjlighet att också berätta kortare anekdoter.

ETT SMAKPROV :

Bataljonen stod uppställd på Norra Fältet för tillämplad övning. Bataljonschefen utsåg en av de beridna kompanicheferna att vara övad bataljonschef och lösa en tidigare given uppgift.

Efter att ha svarat ” ja, major ” med hög och bestämd röst gav den utsedde en kort order till kompanicheferna:

- Följ mig, och så satte han sporrar-na i hästens sida. Efter en vild ritt i full galopp blev han upphunnen av sina kompanichefer vid Sanna vägkrök.

- Vad fan skall du göra? ropade en av dem.

- Ja, vad fan skall jag hitta på? svarade den obeslutsamme kompanichefen.

BESÖK REGEMENTSMUSEET!

Den, som är intresserad av att ta del av dessa värdefulla ljudupptagningar för att studera eller kanske för att minnas, kan kontakta museiföreståndaren, som kostnadsfritt öppnar museet under arbetstid. Telefonnumret till garnisonsmuseet i Kristinehamn är 0550-355 84.

De som har arbetat med museet har skapat ett synnerligen överskådligt och intressant museum, som i ljusa och vackra lokaler visar regementets historia.

Museet fyller i dag halva övervåningen i det som tidigare var ett större förråd. I den andra halvan pågår arbetet med att iordningställa ett motsvarande utrymme för garnisonens artilleridelar. När även detta är färdigt kommer vi att kunna ståta med ett av landets förnämsta garnisonsmuseer.

Forts på sid 12

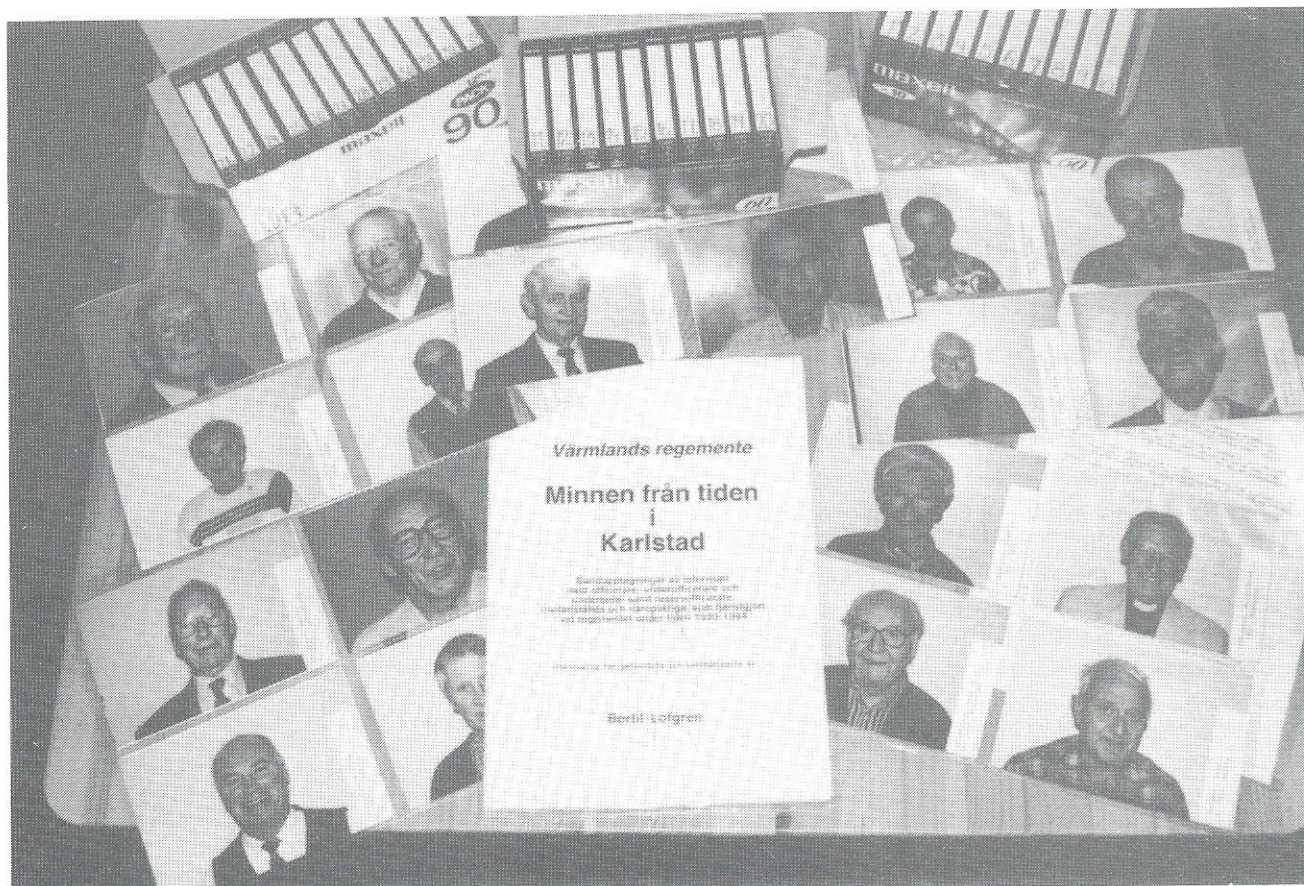
De intervjuade

Intervjuad

Altergård, Inga-Maj
Andersson, Bill-Göran
Andersson, Sten
Bergman, Nils
Berndtsson, Erik
Bergström, Lars
Bergström, Nils
Boberg, Lennart
Börjesson, Börje
Carlsson, Bengt
Collander, Roland
Ehne, Erik
Hassel, Hugo
Heijbel, Sven
Hultbäck, Bertil
Jansson, Walter
Johansson, Erik
Johansson, Stig
Karlsson, Anna-Lisa
Karlsson, Gösta
Karlander, Sigvard
Kartman, Uno
Keller, Sven-Ivar
Lindström, Holger
Lindström, Torsten
Magnusson, Sven Henry
Magnryd, Gustaf
Malmberg, Kjell
Naeslund, Carl-Gustaf
Nilsson, Holger
Nilwert, Bengt
Olofsson, Erik
Olsson, Bengt- Buskas
Prage, Enoch
Pettersson, Lennart
Persson, Lennart
Scheffer, Johan
Sehman, Bror
Skoglund, Lars "Lalle"
Wallin, Per Sune
Wendt, Lars
Westerlund, Torsten

Ämnesområde

Husmor
Präst
Sjukvård och hemvärn
Truppbefästningar
Pansarvärnsutbildning och skytte
Officer vid Värmlands regemente
En dag på regementet
Personalvårdens barndom
Upplevelser under militärlivet
Utbildning. Kommendant vid Trossnäs
Idrott
Tjänsten vid I 2
Utbildning och beredskap. Fotograf
Mässliv. Aprildagar 1940
Soldathemmet
Utbildning
Frivilligrörelserna. Kamratföreningen
Anspans-, grk- och stabstjänst
Stabsavdelningen
Mitt liv vid Värmlands regemente
Veterinärtjänst
Militärtjänstgöring 1942-43
Andra världskriget. Lärare i civila ämnen
Dagboksanteckningar
Anspannstjänst
Subaltern och överste vid I 2
Episoder
Sambandstjänst
20 år på I 2
Exposé från 30- till 70-tal
Yrkesmilitär
Förrådsställning i mobiliseringsförråd
Musik. Infanterisignaler
Officer vid I 2. Tävlingskytte
Utbildning
Trupptjänst
Officer vid I 2
Tävlingsmänniska. Personalregistrering
Bygderegementet I 22
Regementschef
Försvarstandläkare vid I 2
Exposé 1949-1980

Alla de intervjuade är fotograferade

Museet är mycket intressant och sevärt

Besök Garnisonsmuseet i Kristinehamn - Telefon 0550 -355 84

Vårmetet

Kerstin Erlandsson

Mitten av april innebär, att det är dags för föreningens medlemmar att åter träffas efter den långa vintern. Årets möte genomfördes den 16 april med ett sextiotial deltagare. En av dessa var föreningens sekreterare, Kerstin Erlandsson.

En underbart vacker vårkväll samlades ett betydande antal kamrater till vårmöte på Garnisonen.

Flera av kamraterna hade tyvärr ej möjlighet att komma, ty detta datum kolliderade med Karlstads Gilles möte och flera av herrarna är medlemmar på båda ställena.

"DUMPERN"

En av de stora programpunkterna var förevisning av "Dumpern", det senaste av försvarsmaktens avancerade fordon. Den demonstrerades av Kn Silvander, A9, på ett mycket medryckande sätt.

När bussen hade anlänt med våra medlemmar var det tomt på kaserngården.

Kerstin Erlandsson

"Dumpern" var mycket imponerande att se

Men plötsligt dammade det till och där stod "Dumpern". På en och en halv minut var det laddat och avfyrat och tillbakadragandet hade börjat. Alla var helt förstummade och imponerade.

Åskådarna fick sedan klättra omkring och stifta närmare bekantskap med den imponerande maskinen.

MUSEET

Ungefär en timme senare lyckades herrarna slita sig och bli skjutsade upp till det nya museet. Detta har blivit väldigt levande i nuvarande skepnad med olika interiörer, som man kan kika in i eller stiga in i. Det besöket blev mycket uppskattat.

VÅRBUFFÉ OCH SAMVARO

Därefter var det dags att dra sig ned mot Krongården, där många godsaker fanns uppdukade i form av sill, Janssons frestelse, köttbullar och annat med goda drycker därtill.

En populär nyhet vid årets möte var ett lotteri med många fina priser.

Fobef, överste I Yngve Johansson, berättade på sitt sakliga sätt mycket intressant om vad på Garnisonen sig tilldragit haver och vad som är aktuellt för framtiden.

Naturligtvis blev det också tid för kamratlig samvaro med många hågkomster och glada skratt innan kvällen var slut.

Historia och tradition

Från Värmlandsbrigadens tidning Brigadnytt har Värmlandsörnen lånat nedanstående reflexioner från en av dagens unga officerare.

SÅ VAR DET DÅ

"Hurra för de gossar som till Trossnäs-hea gå". Ja, så heter en läsvärd bok av Erik Bengtsson. Boken skildrar knektar från Trossnästiden fram till I 2 i Karlstad under andra världskriget. I mycket mustiga berättelser beskrivs Värmlands regementes olika kompanier av en kapten Oldvig år 1862, måhända stämmer detta än i dag:

"Jösse kompani de har snits och schwung i marschen, skrattar vinkar och pratar.

Så Älvdals kompani med korpral Rattfeldt (regementets längste!) i spetsen, tung och stampig marsch. De har längre väg (läs från norra Klarälvdalen till Trossnäs), så deras uniformer är både dammigare och blekare i färgen. Mäktiga grym ser han ut, Rattfeldt: kroknäsa och ilsknen i blick. Nog märks det på Älvdals-knektarna att de är skogens söner. Inte säger de mycket förrän de fått brännvin i kroppen.

Nordmarkingarna härnäst: Viljekraft, men som de inte har långt till gränsen är de också som den norske grannen styvsinta och tvärsäkra.

Näs kompani: Slättbor, vekare mera likgiltiga.

Kil, Grums, Alster och Gillbergs lider alla av samma sjuka, men Näs-ingarna är de sämsta soldaterna i hela Värmland, ökända för sitt trynande, långrotande och sina konstringar. Det som är så typiskt för soldaten från skogen (läs Älvdals), självständigheten och självkänslan saknar de helt (läs Näs)."

SÅ ÄR DET I DAG

Historia och tradition vid vårt förband, som i dag har, för den civile, det obegripliga namnet IB 2, är inte särskilt lång i Kristinehamn. Den som sparar BatO, BrigO eller ProdU från 1994 vet det mesta om historien.

Som officer får man allt som oftast frågan: "Du... det var tråkigt att de la ner I 2, hur har du't på A 9?"

Jag svarar: "Jag jobbar på IB 2", och får då till svar: "Va' ä' dä för nått?"

För att råda bot på detta säger jag nu allt som oftast: "Jag jobbar på I 2" och får då till svar: "Å fan, finns ni kvar?"

Jag tror många av er känner igen sig. Det är möjligt, att jag uttryckt mig något raljant, men så är det. Enligt min och förhoppningsvis fleras åsikter är IB 2 (Värmlandsbrigaden) och I 2 (Värmlands regemente) ur ett historiskt perspektiv samma sak, d v s det förband, som segerrikt drog genom Europa under 1600- och 1700-talen.

SUBALTERNOFFICERSKLUBBEN

Det är viktigt att vår gemensamma tradition lever vidare. Det finns ett forum

som i dag håller samman brigaden och regementet och det är vår "privata intresseförening" Värmlands regementes officerskår.

Officerskåren med sin underavdelning Subalternofficersklubben driver traditionen vidare genom högtidsmiddag, värbal, rouqlifningar, vikingablot och för all del, det största kalaset, nämligen barnfesten.

För att bevara regementets historia har I 2 iordningställt Garnisonsmuséet och Trossnäsrummet i Krongården. I det senare utrymmet hänger två eller åtminstone en viktig tavla...den till höger, när du kommit upp för trappan. Vad den mannen heter, vad det var för speciellt med honom och vilken befattning han innehade (han på tavlan alltså) borde alla veta. Det blir er läxa till nästa gång vi hörs av i Brigadnytt. Den tavla som är upphängd på två styltor till vänster, när man kommit upp för trappan, är inte lika viktig (enligt en gubbe).

"Hurra för de gossar som till Kristinehamn gå!"

Per-Joel Sewelén framför Värmlandsbrigadens fana och officerskårens örn, två av de föremål, som bär traditionerna vidare.

Personalnytt

Utmärkelser

Värmlands regemente

VÄRMLANDS REGEMENTES FÖRTJÄNSTPLAKETT

FÖR NIT OCH REDLIGHET I RIKETS TJÄNST

Tilldelas anställd personal i samband med avgång ur tjänst vid regementet såsom tecken på uppskattning av gjorda insatser.

Undersköterska I Forsgren
Assistent L Ahlstedt Wickholm
Förrådsmästare A Kedemark
Drifttekniker E Forsgren
Major L-E Gryth
Löjtnant C Nyblom
Löjtnant R Hermansson

GULDPLAKETT TJÄNSTETID MINST 15 ÅR

Kn Lars-Åke Kvarnström
Lt Anders Johansson
Lt Kurt Einevåg
Kn Stig Lundström
Lt Peter Flood
Mj Bengt Dehring
Fdm Kicki Zetterberg
Mj Boo Rudfeldt
Mj Bertil Renström
Fdmä Thord Björklund (Till UhregM)
Fdmä Arne Kedemark   ”
Fdmä Hans Lindblom   ”
Fdfm Stig Kedemark   ”
Fdm Roland Nilsson   ”
Fdm Stig Henriksson   ”
Fdm Evert Hjertkvist   ”
Fdm Björn Johansson   ”
Fdm Bo Johansson   ”
Fdm Bo Eklund
Drifttekn Erik Forsgren (Till FortV)
Drifttekn Kjell-Åke Berglund   ”
Hantv Bengt-Åke Svensson   ”
Lt Karl Gunnar Axelsson

SILVERPLAKETT TJÄNSTETID MINST 10 ÅR

Mj Sven-Erik Hedgren, A 9
Mj Roland Fors
Kn Lars Waara
Övlt Rune Linder
Fdm Sten Risberg (Till UhregM)

BRONSPLAKETT TJÄNSTETID MINST 5 ÅR

Drifttekn Johnny Björkdahl
Fdfm Leif Skantz
Ass Ing-Marie Svanegård (Till
UhregM)

AVGÅNGEN PERSONAL SOM TIDIGARE ERHÅLLIT FÖRTJÄNSTPLAKETT

Skogstjm Lennart Magnusson
Skogstjm Lars Johansson
Bdir Anneli Hedwall (Till UhregM)
Drifttekn Olle Sjöberg (Till FortV)
Drifttekn Anders Johansson (Till
FortV)

GRUMSSKÖLDEN

Tilldelas personal som varit anställda vid regementet mindre än fem år i samband med avgång.

Ekbitr Iréne Ohlsson
Bdir Anne Törnqvist
Lokalv Marie-Louise Boholm
Lokalv Folke Andersson
Lt Kaj Gibson
Mj Börje Lindström
Fdmä Sven Nyqvist (Till UhregM)
Fdmä Malte Svensson   ”
Fdfm Tommy Sandberg   ”
Fdfm Leif Thor   ”
Fdfm Anders Hedenkvist   ”
Fdfm Lennart Jansson   ”
Fdm Ove Skan   ”
Fdm Lars Granath   ”
Fdm Ingrid Skan   ”
Fdm Kenneth Andersson   ”
Fdm Christer Peterson   ”
Fdm Erik Axelsson   ”
Fdm Margareta A-Johansson   ”
Fdm Lars Karlsson   ”
Fdm Kerstin Andersson   ”
Fdm Per-Åke Carlsson   ”
Fdm Pentti Loiske   ”
Fdm Kjell Jansson   ”
Fdm Inge Randberg   ”
Fdm Arne Carlsson   ”
Fdm Anders Kjellstrand   ”
Ass Desirée Björn   ”

Maskinch Kent Larsson (Till FortV)
1.maskinist Roland Andersson   ”
1.maskinist Dan Gustavsson   ”
Drifttekn Kenneth Pettersson   ”
Drifttekn Bernt Andersson   ”
Drifttekn Kjell Andersson   ”
Drifttekn Ingemar Johansson   ”
Drifttekn Björn Majjgren   ”
Hantv Sten-Åke Carlsson   ”
Hantv Leif Edvinsson   ”
Hantv Rolf Svensson   ”
Lokalvch Thora Fredlund   ”
Lokalv Barbro Thyberg   ”
Lokalv Rose-Marie Sunesson   ”
Lokalv Margret Karlsson   ”
Lokalv Britt-Marie Randberg   ”

Lokalv Ingrid Nilsson (Till FortV)
Lokalv Lena Pettersson   ”
Lokalv Maria Byström   ”
Lokalv Maj-Lis Florholm   ”
Lokalv Kerstin Eriksson   ”
Lokalv Siv Bohman   ”
Lokalv Karin Karlsson   ”
Lokalv Caroline Ekeberg   ”
Lokalv Kerstin Andersson   ”
Lokalv Annlouise Lindberg   ”
Lokalv Cecilia Wilson   ”
Lokalv Britt-Marie Andersson   ”
Lokalv Kerstin Gustafsson   ”
Lokalv Ulla-Britt Jakobsson   ”
Lokalv Inger Nyström   ”
Lokalv Gunilla Nyström   ”
Lokalv Carina Sandkvist   ”

Värmlandsbrigaden

Gradförändringar

Nyttillkomna

CIVIL PERSONAL

Bint Inga-Britt Sandberg , A9
Ass Ing-Marie Wahlström , A9
Bint Ann-Charlotte Carlqvist, IB 2
Bint Susanne Ehn, IB 2
Ass Gudrun Eriksson, IB 2
Ass Monica Skrak, ArtC
Birgitta Karlsson , ArtC
Åke Karlsson
Magnus Eriksson

MILITÄR PERSONAL

Mj Erik Larsson, IB 2
Lt Bo Nilsson, IB 2
Kn Nils Wiesner, IB 4
Lt Ulf Fredriksson, I 15/Fo 34
Kn Roger Jilderskog, IB 2
Kn Mats Hahne, A9
Kn Tommy Eriksson, A9
Kn Anders Sörebro, A9
Kn Arne Lamberth, I 4/Fo 41
Kn Stefan Fritze, I 15/Fo 34
Kn Åke Berg, I 15/Fo 34
Mj Börje Nyquist, A 9
Mj Lars Johansson, I 4/ Fo 41
Mj Anders Björkman, I 4/ Fo 41
Kn Håkan Johansson, I 4/ Fo 41
Övlt Harry Vemdal, I 5/ Fo 22
Övlt Peter Wiklund, I 5/ Fo 22

Personal som slutat

Lt Robert Nilsson
Kn Lennart Hammarsten
Kn Per Granath
Lt Jon Serrander
Lt Johannes Pålsson
Kn Björn Erlingsson
Lt Gert Lisswandt
Lt Sven-Åke Larsson
Kn Anders Unger
Mj Erik Larsson till I 2/Fo 52
Ann-Charlotte Carlqvist till I2 /Fo
Gudrun Eriksson till I 2/Fo 52
Susanne Ehn till I 2/Fo 52
Robin Falkenheim

NY ÖVERSTELÖJTNANT

Lars Hornevall

NYA MAJORER

Bengt Andersson
Anders Byrén
Håkan Gustafsson
Johan Mellstig
Anders Olsson
Johnny Brandt
Johan Lundh
Stefan Larsson
Stefan Szirmai
Johan Nyman

NYA KAPTENER

Ola Fransson
Jonas Eriksson
Björn Söderman
Patrik Lander
Mikael Thelander
Mikael Sjökvist
Johan Linder
Lars Olsson
Björn Haevaker
Joachim Brånander
Peter Svensson
Göran Furberg
Anders Johansson

NYA LÖJTNANTER

Robert Almström
Peter Olsson
Mattias Carlsson
Tomas Alexandersson
Björn Jonnerberg
Kjell Stridh
Mattias Tanner
Mattias Karlsson
Johan Ekstam
Fredrik Karlsson
Håkan Kindberg
Roger Klingvall
Stefan Haajanen
Jan Söderberg
Stefan Karlsson
Johan Gustavsson
Henrik Larsson
Pontus Eriksson
Fredrik Svärd
Tomas Kovacs
Peter Hellekant
Peter Eriksson
Pär Ungerberg
Johannes Pålsson
Jan Nilsson
Anders Olsson
Jesper Olsson
Peter Sundin

NYA FÄNRIKAR

Erik Lindholm
Andreas Aronsson
Daniel Medina
Paulo Moretti
Mats Niklasson
Peter Bloom
Jonas Fyrpohl

Överförda från andra förband

YRKESOFFICERARE

Övlt Anders Andersson, I 4/Fo 41
Övlt Stefan Krol, I 4/Fo 41
Övlt Ingemar Gustavsson, NB 20
Övlt Claes Nilsson, IB 4
Mj Leif Carlsson, IB 4
Mj Jan-Ole Robertz, IB 5
Mj Håkan Rapp, T 1
Mj Crister Karlsson, Ing 1
Mj Johan Skullman, IB 4
Mj Mats Karlsson, IB 4
Mj Björn Nyström, IB 4
Kn Thomas Dahlin, IB 4
Kn Crister Nilsson, NB 20
Kn Claes Skoglöf, NB 20
Kn Torbjörn Eriksson, IB 4
Kn Anders Matsson, Ing 1
Kn Peter Jakobsen, NB 20
Kn Mats Johansson, NB 20
Kn Roland Käll, IB 4
Kn Robert Eriksson, IB 4
Lt Joakim Roth, NB 20
Lt Magnus Hallberg, IB 4
Lt Pär Sjögren, IB 4
Lt Jan Nord, NB 20
Lt Kenneth Axén, I 4/Fo 41
Lt Roger Geyer, I 4/Fo 41
Lt Ulf Hedemark, I 4/Fo 41
Lt Urban Källbom, IB 4
Lt Kent Welin, IB 5
Lt Pär Svensson, IB 15
Fk Jesper Sandberg, IB 4

RESERVOFFICERARE

RO/Kn Magnus Heljeberg, IB 4
RO/Lt Pontus Wallén, IB 4
RO/Lt Henrik Bjurgård, IB 4
RO/Lt Björn Knuthammar, IB 4
RO/Lt Johan Nordqvist, IB 4
RO/Asp Robert Egnell, IB 4
RO/Fk Fredrik Söderström, NB 20
RO/Fk Joakim Sandberg, NB 20
RO/Fk Mattias Lundholm, IB 15
RO/Lt Kristoffer Jones, Ing 1

Kamratföreningsmöte i Lahtis

Text: Kerstin Erlandsson

Foto: Per Berggrén

DET NORDISKA MILITÄRA KAMRATFÖRENINGSMÖTET I LAHTIS, FINLAND

Tidigt på morgonen den 11 juni samlades Per Berggrén och Kerstin Erlandsson samt Ulf Johansson och Åke Thörnesjö från A 9 utanför sjukvårdsskolan på Garnisonen för att gemensamt fara till Stockholm och den väntande färjan till Finland. Vi for genom ett försommarsvackert Sverige och efter en kort rast i Arboga, dröjde det inte länge, förrän vi nalkades storstaden. Ute på färjetermi-

nalen började nu spaningen efter kamrater från andra delar av landet och så sakteligen kom de från när och fjärran.

Det blev många härliga kramar, när vi återsågs efter flera år som gått. Det är en av fördelarna med att vara tjeji i dessa kretsar av män.

Per sågs snabbt sugas upp i en diskussion med en gammal Karlbergskursare, så nu var han klart med i svängen. Åke, som varit med på ett stort antal möten, fladdrade som en fjäril hit och dit bland alla bekanta. Ulf var lite mer stillsam och

blossade eftertänksamt på sin pipa.

Snart var det dags att gå ombord och hitta sina hytter och därefter samlades vi i konferensdelen på båten för presentation av oss deltagare. Här gavs också information av ordföranden för SMKR och kommandanturbestämmelser av sekreteraren.

Kort därefter var det dags att attackera smörgåsbordet och avnjuta alla läckrheter, som fanns uppdukade.

Eftersom det hade varit en lång dag så blev det snart dags att gå till kojs, ty nästa dag väntade och av erfarenhet vet jag att det bjuds inte på några vilopausar, utan det är full fart direkt.

TORS DAG

Det tjugosjätte mötet startade på torsdagen den 12 juni 1997 med att alla deltagarna inkvarterades på Tavastlands regemente. Eftersom vi var två damer, fick vi dela på ett logement, vilket innebar att vi hade två skåp var att hänga in våra festblåsor och träningsoveraller i.

Klockan 1400 var det dags för den högtidliga öppningsceremonin på flaggplan. Militär musikkolan var på plats, fanorna smattrade i vinden, regementschefen hälsade alla välkomna och delar av Tavastlands ryttarbataljon kom instormande i full karriär. Med en liten luftvärnskanon, vars hjul knappast snuddade marken, grupperade de sig och avlossade ett skott. Därefter försvann de med vindens hastighet.

Solen lyste över det hela med full kraft. Det var faktiskt 30 grader varmt, så mina sjukvårdsinstinkter vaknade, när jag såg att en av kamraterna började kallsveittas och blekna. Han gick direkt upp och lade sig för att senare på egen hand uppsöka sjukhuset i Lahtis, där han blev mycket väl omhändertagen.

Efter en kort bussresa var vi så framme vid hjältegraven i Lahtis centrum och medan musikkåren spelade nedlades kransar från alla de nordiska länderna.

Nu kom det svåra ögonblicket när alla kamrater skulle formera sig i tjugiga led efter en viss ordning och marschera genom stadens gator, helst i takt med musikkåren. Efter det långa ledet kom sedan kavalleriet i mycket gamla uniformer. Många av stadens invånare stod i

Invigningsceremonien genomfördes i 30 graders värme

stram givakt, när vi passerade. Vårt mål var stadshuset, där staden Lahtis hälsade oss välkomna med en drink och lite tilltugg och "borgmästaren" höll ett vackert tal.

När alla druckit upp var det dags att sätta sig i bussarna igen och nu bjöds vi på en rundtur i staden under ledning av en mycket sakkunnig guide. Klockan 1800 var vi åter på regementet och fick en god middag. Därefter vidtog samkväm på mässarna.

Det blev många återblickar och hågkomster, innan det var dags att gå till kojskomster, innan det var dags att gå till kojs denna första kväll. Självt hade jag tänkt att studera taxfree-prislistan inför hemresan, men därav blev intet. Jag somnade direkt.

FREDAG

Fredagen började med en fin frukost i matsalen och en härlig promenad inom kasernområdet, innan det blev dags att slå sig ned i matsalen igen, där regementschefen med stolthet presenterade sitt regemente.

När applåderna klingat ut, var det dags att promenera bort till Militärmusikskolan, ty nu stod en stilig uppvisning i figurativ marsch och pampig musik på programmet.

Kort därefter var det så dags att sätta sig i bussarna igen för transport ut i skogen där regementets verksamhet skulle presenteras på plats.

Först ut var idrottsskolan, som visade både vinter- och sommaraktiviteter på ett mycket roligt och medryckande sätt.

Forts på sid 20

Skidbackarna ger staden Lahtis dess profil

Tavastlands regemente

har som förläggningsort kasernområdet Hennala i Lahtis. Detta regementes huvuduppgift är att utbilda försvarsmaktens och gränsbevakningsväsendets personal samt beväringar och reservister. Utbildande trupperheter är Tavastlands Rytarbataljon, Idrottsskolan, Underhålls- utbildningscentralen, Tekniska Utbildningscentralen och Militärmusikskolan.

Regementsstaben och Underhållscentralen stöder trupperheterna. Regementets övriga uppgifter hör samman med beredskap samt skötsel och underhåll av materielen och fastigheterna.

Tavastlands Regemente vårdar Tammerfors Regementes traditioner. Tammerfors Regemente verkade i Hennala 1919-1939 och dess traditioner sträckte sig tillbaka till år 1626, då Gustav Adolf uppsatte Tavastlands Regemente - det första med detta namn. Det fortbestod under hela svenska tiden och deltog i alla Sverige-Finlands krig.

Under början av den ryska tiden uppställdes här en bataljon som verkade under namnet Tavastehus Bataljon och Tavastehus Skarpskyttebataljon tills den upplöstes av den finska militären 1902.

År 1919 formerades Tammerfors Regemente efter att under andra namn ha deltagit i frihetskrigets strider.

Det regementet upphörde 1939, då trupper uppställdes för vinterkriget. Den 1 januari 1986 återuppstod Tavastlands Regemente genom att några dittills självständiga truppförband och inrättningar i Hennala förenades under en gemensam ledning. Tavastlands regemente har övertagit Tammerfors regementes gamla rödvita fana och honnörmarsch, Parolamarschen.

Den 3 oktober högtidlighålls årsdagen, då försvarsministern beslutade att detta regemente skulle formeras.

Samtidigt blev jag intervjuad av Finlands största tidning, Hufvudstadsbladet, där jag mycket begåvat uttryckte min förtjusning över vad jag hittills hade varit med om, bland annat det som jag glömde tidigare att berätta om när det gäller samkvämet kvällen före. När vi satt på mässen och talade om ett och annat, så kom det in 8-10 äldre män, och då menar jag äldre män, som började att sjunga gamla soldatvisor, sånger från löpgravarna. Ja, det var så stämmningsfullt, att man nästan blev tårögd. Vi krävde alla, att de skulle komma tillbaka även nästa kväll, vilket de lovade.

Om detta talade jag med journalisten från Hufvudstadsbladet. Hon hade också hört dessa fantastiska män och höll med mig om, att detta borde spelas in på skiva för att bevaras för framtiden.

Efter en viss förflyttning i terrängen blev det så dags för fältlunch med härlig mustig soppa och hårt bröd.

Därefter kom den del av förevisningarna, som intresserade mig mest, nämligen utbildning och materiel inom sjukvårdstjänsten.

Bland elevkategorierna märks nyutbildade läkare, som får 18 veckors utbildning, och därefter placeras ut på andra förband som förbandsläkare i 5 månader.

För krigsorganisationen utbildas beväringar i första hjälpen, en sjukvårdare till varje pluton och en kompanisjukvårdsgrupp med tre sjukvårdare och en underofficer.

Sjukvårdsplutonen har en läkare och 6 sanitärer, som upprättar en bataljonsförbandsplats.

Läkaren följer alltid truppen när man är ute på övningar och då har han en ryggsäck med lätt utrustning. Den tunga ligger kvar i Volkswagenambulansen, som alltid finns i bakgrunden. Materielmässigt var allt i klass med hur vi har det i Sverige, men utbildningen var lagd på en annan nivå, om jag så får uttrycka saken.

Inom området finns också ett mycket innehållsrikt militärmedicinskt museum, som jag besåg senare, där gårdagens och dagens sjukvårdsutrustning fanns presenterad. Det var mycket bra att kunna detaljstudera materielen, efter det att man hade sett sakerna ute i skogen.

En del av kamraterna passade också på tillfället att få skjuta med finska vapen på skjutbanan, medan vi andra köpte kaffe och godsaker från markans bil, som också alltid följer med ut i terrängen.

Efter dusch och frissande av hår var det åter dags att slå sig ned på mässen

Kransnedläggning vid hjältegraven i Lahtis

och avnjuta sång och musik med de gamla sångarna och därefter började norrmanerna med spontan musik, så att det också blev lite dans mellan de vackra porträtten som prydde mässens väggar.

LÖRDAG

På lördagen kom det som vi alla undrat över, nämligen gentlemannatävlingsgrenar. Vad skulle det nu bli? Vi hade naturligtvis träningsoverall på och var beredda på det värsta.

Station ett var hård. Ett lag från varje land skulle nu definiera, avsmaka och konstatera vilket brännvin, som kom från vilket land. Det var en sort från varje nordiskt land. Naturligtvis vann Sverige med att pricka in alla fyra sorterna rätt. Station två var sjukvårdstjänst, lägga förband på ett ben, sätta ihop en bår och på kortaste tid transportera en skadad 25 meter.

Station tre var hjärtlungräddning på en docka och det gick hyfsat bra för Sverige.

Före lunch bytte vi kläder till lite mer ståndsmässigt, ty nu gavs det tid att på egen hand besöka Lahtis. På torget var

det marknad och det är alltid roligt att besöka.

Några av Flottans Män hade stannat till på en trevlig pub, så jag inviterades på en läskande öl och så var det besöket slut, ty nu var det stora förberedelser, som skulle göras inför festmiddagen på kvällen. Av erfarenhet vet jag att alla är vackra som dagar, herrarna i mörka kostymer, alla medaljerna glittrar och aftershaven ligger tät.

Äntligen var det så dags att göra entré klockan 1900 exakt. Som vanligt var dukningen fantasifull med ordentlig blandning av nationerna.

Entrérätten var en vol-au-vent och ett ifyllt vackert snapsglas, som vi fick behålla som minne. Därefter serverades stek med pepparsås och ett gott rödvin.

Slutligen ställdes en fruktkompott fram och samtidigt med denna kom kvällens höjdpunkt, militärmusikskolans elever framförde Sibelius Finlandia. Det var så tjugigt att man nästan frös av välbehag.

Under fredagen visades militär materiel

På färjan till och från Helsingfors åt de svenska kamratföreningsrepresentanterna gemensamma måltider och fick på det viset möjlighet att lära känna varandra. Kerstin Erlandsson trivdes som fisken i vattnet.

När telegram från kungahuset i Norden och Finlands president var upplästa, nya medaljer hade utdelats och alla högtidstal hade hållits, skingrades deltagarna för att en sista kväll åter samlas på mässarna och ha en kamratlig samvaro.

SÖNDAG

Nu var avskedets stund inne och vi var alla överens om att det hade varit kolossalt trevliga och välorganiserade dagar.

Båtresan hem var mycket lugn med strålande väder, medan vi, när vi kom till Stockholm, fick uppleva det första regnet på detta möte. Men det gjorde ingenting, ty vi hade ju soliga minnen med oss hem.

Att tiderna förändras är ett gammalt känt faktum. Detta gäller i högsta grad även försvaret och värnpliktsutbildningen, där internationella uppgifter kräver samverkan över gränserna i allt större omfattning.

Värnpliktsutbildning under förändring

LIVKOMPANIET

*Major Mats Ekström
Chef Livkompaniet (Fryksdals kompani)*

Livkompaniet, eller Fryksdals kompani som det även kallas, har under årens lopp i stort varit orört. Utbildningen och dess organisation har varit densamma från år till år. Men nu blåser nya vindar och även Livkompaniet förändras. Tidigare har i stort sett endast utbildning av plutons- (PB) och kompanibefäl (KB) genomförts vid kompaniet. Idag består Livkompaniet av följande avdelningar:

Två KB/PB-avdelningar
Idrottsplutonen
Sjukvårdsskolan
Telegrafiskolan samt
HYB (handledning av yngre befäl)

KB/PB-UTBILDNINGEN

Idag finns det 58 KB/PB-elever, varav fyra är kvinnliga, som skall utbildas till plutonchefer vid ett pionjärkompani, ett skyttekompani ur 2. Brigadskytt bataljonen samt till delar ur Underhållsbataljonen.

Huvuddelen av eleverna ryckte in vid kompaniet i slutet av februari 1997 och kommer att rycka ut i maj 1998. KB/PB-elevernas utbildning vid Livkompaniet syftar till att ge de blivande plutoncheferna en grundläggande soldatutbildning samt att utveckla de allmänna chefsegenskaperna. När det gäller specialtjänsten för respektive befattningshavare, så genomförs den i huvudsak vid fältkompa-

nierna med undantag av skytte- och robotplutoncheferna. Dessa får sin befattningsutbildning vid Livkompaniet.

PEACE-KEEPING

Förutom den vanliga militära utbildningen har cirka fyra veckor ägnats åt "Peace-Keeping"-utbildning. Detta beror på att Livkompaniet har deltagit i den så omskrivna PFP-övningen "Cooperative Banners", som genomfördes i Sverige och Norge under försommaren.

Under denna övning upprättade IB 2, IB 4, T 1 och, tro det eller ej, The King's Own Scottish Borderers, IB 2 vänortsförband i Edinburgh, ett kompani (en pluton/förband). Kompaniet leddes av en kapten från Värmlandsbrigaden, där så-

Modern teknik har nått in på kompaniexpeditionerna. Kompanichefen, major Mats Ekström, övervakar major Stefan Szirmais arbete vid datorn.

väl svenskar som skottar tillsammans löste fredsbefrämjande uppgifter.

Några av KB-eleverna kommer senare att delta i en PFP-övning, som genomförs i Estland under vintern (Baltic Trail). Denna genomförs som en stabsövning inom ramen för en fiktiv Peace-Keeping-operation. Syftet med övningen är att möjliggöra en slutövning i stabs-tjänst för den baltiska bataljonen, så att den kan sättas in i en verklig Peace-Keeping-operation.

När de blivande plutoncheferna rycker ut kommer mer än 75 % att ha genomfört internationell tjänst i form av "Partnerskap för Fred"-övningar.

IDROTTSPLUTONEN

Idrottsplutonen har sedan tidigare, med vissa undantag, varit placerad vid Livkompaniet. Detta är en stor tillgång för Värmlandsbrigaden, som vi skall värna om. Många brigader vill få idrottsplutonen till sitt eget förband.

De soldater, som utbildas vid plutonen, är ofta föregångsmän för övriga soldater vad gäller fysisk och psykisk uthållighet. Här finns många av morgondagens idrottsstjärnor, som genomför sin militära utbildning. Vår strävan i utbildningen är att tillse, att de även blir föregångsmän för övriga soldater i sin militära befattning.

Soldaterna utbildas till spaningsgruppchefer eller -soldater som, efter genomförd utbildning, individvis krigsplaceras vid spaningsförband inom brigaden. Idag utbildas 28 idrottsmän vid plutonen.

De sporter, som är representerade, är skytte, curling, orientering, fälttävlan och friidrott. Målsättningen är, att de skall bli välutbildade soldater i spaningstjänst samt att de skall bibehålla den idrottsliga nivå, som de hade vid inryckningen till sin utbildning.

SJUKVÅRDSSKOLAN

Uppgifterna för sjukvårdsskolan har expanderat under de sista åren som brigaden funnits i Kristinehamns garnison. Från att ha varit en lokal skola för IB 2/1 2, så har den nu blivit regional. Idag finns det elever från i stort sett hela Milo M. Utbildningens inriktning sträcker sig från grundläggande sjukvårdsutbildning för den enskilde soldaten till mer avancerad utbildning för sjukvårdstroppchefen.

Belastningen är mycket hög på personalen vid sjukvårdsskolan, då det oftast är minst två till fyra utbildningslinjer i gång samtidigt och den fasta personalen endast består av fyra personer. Dock har alla förband, som skickar elever till skolan, skyldighet att se till att en sjukvårdsinstruktör medföljer och tjänstgör här.

TELEGRAFISKOLAN

Idag består telegrafiskolan av en officer, som för närvarande understödjer A 9, vad avser telegrafiutbildning. Telegrafiskolan är både lokal och regional. Då telegrafikurser inte genomförs vid skolan, understöds övriga kompanier med samsbandsutbildning.

HANDLEDNING AV YNGRE BEFÄL

Den här avdelningen är från och med i år ny vid Livkompaniet. Tidigare fanns den direkt under ställföreträdande brigadchefen och bestod av två officerare.

Vid avdelningen finns idag en rutinerad officer, som skall handleda, verka som fadder och ha kontakt med elever vid skolorna. Det HYB kommer att prioritera i sina ansträngningar är att utveckla och bevaka säkerhetsmedvetandet vid övningar samt vapen- och materieltjänst och utveckling av den enskilde yngre officerens fysiska status.

ÖVRIGA UPPGIFTER

Kompaniet har också andra uppgifter, som ej framgår ovan och som inte är knutna till en särskild avdelning. Dessa uppgifter löses av personal, som finns inom ramen för kompaniet, med understöd av personal från övriga kompanier vid grundutbildningsbataljonen eller, i vissa fall, från personalsektionen vid brigadstaben. Några sådana uppgifter är

- förberedande officerskurs, som genomförs under tre till fem månader för dem, som preliminärt har blivit antagna till officershögskola,

- preparandkurs (en vecka) inför kursstart till krigshögskolorna vid Karlberg (Krigshögskolans allmänna del) respektive Skövde (truppslagsdelen), som flyttat från Kvarn sedan några år,

- praktikantläger för skolelever, en till två veckor, sommar och vinter,

- rekrytering av såväl yrkes- som reservofficerare och

- polisutbildning då behov föreligger.

Major Mats Ekström bland några av Livkompaniets fordon.

Årsmötet 1997

Med ett sextiotal kamrater på plats genomfördes kamratföreningens årsmöte i Kristinehamns garnison på traditionellt vis med både förhandlingar, intressant information, läcker ärtsoppa och trevlig samvaro.

Utdrag ur styrelsens verksamhetsberättelse för år 1996/97

Styrelsens sammansättning

Ordförande	Yngve Johansson
Vice ordf	Tommy Johansson
Sekreterare	Kerstin Erlandsson
Kassör	Björn Lindberg
Ledamot	Per Berggrén
Ledamot	Bo Sjöstedt
Ledamot	Per-Ole Boman
Ledamot	Susanne Ehn
Ledamot	Ingvor Ericsson-Bergström
Arbetsutskott	Per Berggrén (ordf) Kerstin Erlandsson Ingvor Ericsson-B. Kicki Zetterberg
Revisorer	Gunnar Persson Inge Nilsson
Suppleanter	Lennart Persson P-O Kåberg
Valberedning	Lars Bergström Olle Göransson
Medaljkommitté	Kerstin Erlandsson Peter Ehn Lennart Boberg

Föreningens verksamhet under det gångna året

Årsavgift
20 kronor

Årsmöte 1996

Årsmötet genomfördes på garnisonen och cirka 80 kamrater hade mött upp. Vid detta årsmöte var det samtidigt 60-årsjubileum för kamratföreningen. Bland gästerna märktes vice ordföranden i SMKR kommandör Sune Birke.

Vårsmöte 1997

Vårsmötet startade med en förevisning av artilleriets senaste nyhet "Dumpern". Därefter förevisades det omgjorda museet. Efter den goda måltiden på Krongården redogjorde försvarsområdesbefälhavaren, överste 1 Yngve Johansson, för det aktuella läget på garnisonen.

Ett lotteri slutsåldes på rekordfart och många kamrater åkte hem med fina priser under armen.

Styrelsen

Styrelsen har under året genomfört fyra stycken protokollförda sammanträden.

Arbetsutskottet

Arbetsutskottet har sammanträtt sex gånger.

Resor

Kerstin Erlandsson och Per Berggrén representerade kamratföreningen på det 26:e Nordiska Kamratföreningsmötet i Lahtis.

Verksamhetsplan 1997/98

1997-12-17	Julkorum, Kristinehamn
1998-04-21 kl 1800	Vårsmöte med vårbuffé
1998-05-13-15	Högvakt IB 2
1998-06-06	Nationaldagsfirande
1998-11-05 kl 1800	Årsmöte med middag
1998-11-11--13	Högvakt IB 2
1998-11-15--17	Högvakt IB 2
1998-12-03 (prel)	Julkorum, Domkyrkan i Karlstad
1998-12-06 (prel)	Julkonsert, Tingvalla gymnasium
1998-12-18 (prel)	Julkorum i Kristinehamn

I anslutning till årsmötet utspisas en gemensam middag, där ärtsoppan är den stående huvudrätten. Men först sillbordet. Arne Bornehag plockar åt sig av bordets läckerheter.

Redaktörens sida

Per Berggrén

När jag blev tillfrågad om jag ville ta över redaktörskapet för Värmlandsörnen och svara för tidningens layout behövde jag tänka efter både en och två gånger. En tidning nu för tiden framställs ju nästan uteslutande med hjälp av datorer och jag var medveten om, att jag hade mycket att lära mig.

Till slut, efter mycket funderande, blev i alla fall svaret "ja". Och det är jag glad för nu. Det visade sig nämligen vara mycket spännande att på gamledar starta en helt ny karriär.

TACK TILL MINA FÖRETRÄDARE

Mina företrädare i arbetet med Värmlandsörnen har varit Kerstin Erlandsson, som fungerat som redaktör, och Harald Persson, som svarat för tidningens layout. Deras förnämliga resultat har vi kunnat studera under en lång rad år. De har givit oss många trevliga och intressanta stunder och verksamt bidragit till sammanhållningen i föreningen. Föreningens medlemmar är dem ett stort tack skyldig. Jag ser det som en utmaning att försöka föra traditionen vidare.

SKICKA IN BIDRAG

En tidning som Värmlandsörnen består ju inte enbart av en massa artiklar, som skrivs av redaktören. De viktigaste medarbetarna är tidningens läsare. Därför behöver jag många bidrag, gärna med fotografier. Innehållet bestämmer ni själva. För att hinna med att bearbeta allt inkommet material, vill jag ha det så snart som möjligt och absolut senast den 1 november 1998.

NYA GREPP

Tidningen kommer i allt väsentligt att se ut som den alltid har gjort. Men jag kommer inte vara rädd för att ta nya grepp om jag tycker att något skall förändras.

FEMTIOÅRSJUBILEUM

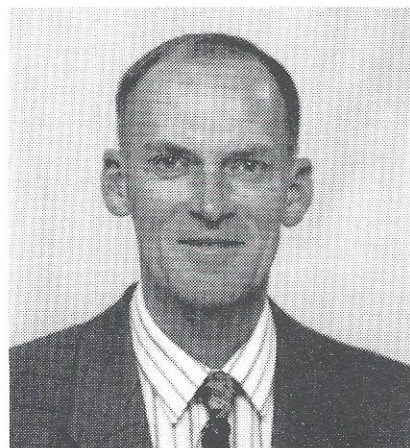
Nummer 1 av Värmlandsörnen utkom år 1948. Tidningens femtioårsjubileum kommer att uppmärksammas i nästa nummer.

ANNONSER

Värmlandsörnen framställs med en mycket begränsad budget. Med litet större resurser skulle det vara möjligt att åstadkomma en mer påkostad tidning med till exempel färgbilder.

Ett erbjudande till ett antal företag i Kristinehamn om att få annonsera i Värmlandsörnen har inte givit något resultat.

Kanske kan några av föreningens medlemmar hjälpa till att få annonsörer till tidningen. Kontakta i så fall redaktören så snart som möjligt.

Per Berggrén har tagit över ansvaret för Värmlandsörnen

DETTA ÄR PER BERGGREN

Född 1939 i Göteborg.

Student 1961 på latinlinjen vid Vasa HAL i Göteborg.

Grundutbildning 1961 med kaptän Lars Skoglund, löjtnant Birger "Fille" Eriksson och fänrik Jarl Lundgren som första befäl.

Fänrik 1964. Trupptjänst.

Chef för stabskompaniet 1974.

Chef för Livkompaniet 1977.

Stf chef för mobiliseringsavdelningen 1981.

Chef för personalutvecklingsavdelningen 1986.

Informationschef 1992.

RYA-pension 1994.

Manusstopp

för 1998 års Värmlandsörnen är
den 1 november

Tack, Kerstin Erlandsson och Harald Persson för ett utomordentligt fint arbete med Värmlandsörnen.

Begränsad eftersändning

Vid definitiv eftersändning
retur med nya adressen till:
Värmlands regementets och
Värmlandsbrigadens kamratförening
681 82 KRISTINEHAMN

B

Föreningsbrev

Sven Larsson
Hagagatan 16 A 5tr

652 20 KARLSTAD

Värmlands FBU-förbund

Där Du finns,
finns FBU
både i Värmland
och i resten av
landet

Genom den frivilliga
befälsutbildningen
har Du möjlighet att
komplettera Din mi-
litära grund- och re-
petitionsutbildning
och bli bättre i Ditt
militära jobb som
chef

Kontakta

Värmlands FBU-förbund

Råtorpsvägen 1 B

653 49 Karlstad

Telefoner 054-57 29 93 (även fax), 054-57 24 19